

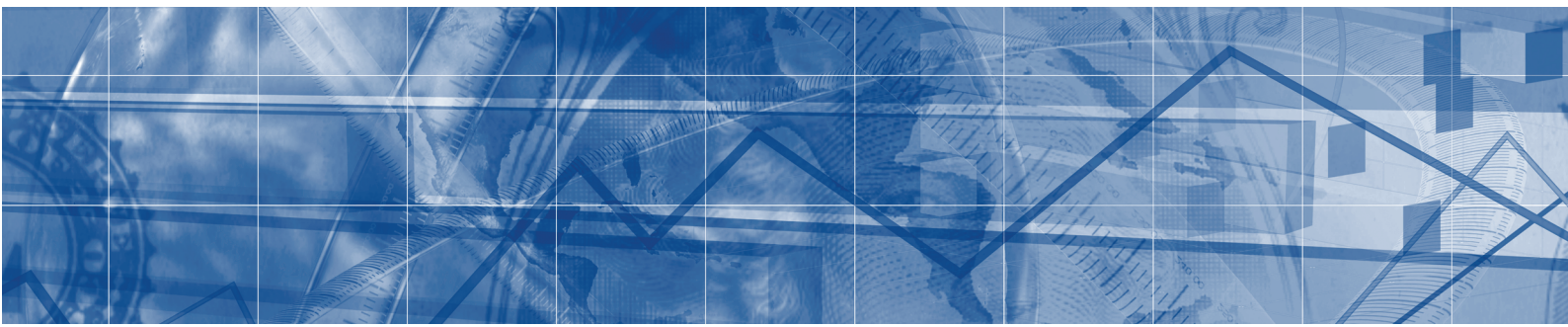

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 4

Журнал

грудень 2024

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 4
грудень 2024
Журнал

Виходить щоквартально

Засновник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Видавець – ФОП Стожук А. П.

Затверджено на засіданні
вченої ради університету
Протокол № 15 від 17.12.2024 р.

Ідентифікатор медіа: R30-02756
(рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 685, протокол № 9 від 7 березня 2024 року).

Періодичність – щоквартально.
Мова видання – українська, англійська, французька, німецька.

Засновано в січні 2015 року згідно з рішенням вченої ради.

Редакційна колегія

Пилипенко А. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця (головний редактор)

Бриль М. С. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Власенко Т. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Вовк В. А. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Гриневич Л. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журавльова І. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Яценко Р. М. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Малярець Л. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Назарова Г. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Пушкар О. І. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тищенко В. Ф. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Чернишов В. В. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ястремська О. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Поштова адреса засновника:

61165, Україна, м. Харків, пр. Науки, 9а, Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Конт. телефон: (057)702-03-04

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.

Рішення про розміщення статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення або скорочення.

Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

У разі копіювання чи передрукування матеріалів посилання на електронний журнал обов'язкове.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 4853 від 20.02.2015 р.

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2024

ЗМІСТ

Аляб'єва Я. В. Диджиталізація договірного права: юридичні виклики укладення електронних договорів	5
Андрущенко Є. В. Застосування представництва в електронній комерції	8
Артюшенко П. О. Роль договірного права у міжнародному менеджменті	10
Белевцова Д. О. Договір найму (оренди) транспортного засобу: юридичні аспекти та цікаві випадки	12
Безкоровайна С. П. Особливості обліку основних засобів сільськогосподарських підприємств в умовах воєнного стану	15
Бонтей Д. В. Оцінка ефективності міжнародної співпраці українських органів місцевого самоврядування	17
Бутенко К. В. Особливості правового регулювання донату як форми укладення договору пожертви	21
Ванюшкін О. Д. Взаємодія Україна-НАТО: контекст і перспективи	24
Васковець А. С. Особливості обліку кредитних операцій: овердрафт, репо та факторинг	27
Ващенко Ю. О. Особливості укладення електронних договорів у сучасному праві	29
Гисар С. Ю. Удосконалення маркетингової діяльності підприємства оптової торгівлі	31
Гонтаренко Д. О. Особливості та перспективи впровадження системи електронного документообігу в бюджетних установах України	34
Гриценко Ю. О. Контент-маркетинг як важливий елемент маркетингової стратегії компанії	36
Дворська О. О. Особливості формування асортименту продуктів кондитерської галузі на основі маркетингового підходу	39
Демидова Д. В. Правовий аспект використання тварин у наукових дослідженнях	43
Деревицька Є. В. Шляхи підвищення ефективності використання ресурсів сільськогосподарського підприємства	45
Деревицька Є. В. Роль ефективного використання ресурсів у забезпеченні розвитку сільськогосподарських підприємств	48
Золочевська А. Ю. Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «маркетингова діяльність підприємства»	52
Зяцько О. В. Деякі правові аспекти спадкування неповнолітньою особою	54
Карпенко С. І. Засоби масової інформації як інструмент міжнародних відносин	57
Касарім Д. М. Еволюція стратегічного партнерства між США та Індією: виклики та можливості в контексті Індो-Тихоокеанської стратегії	60
Клименко Д. О. Питання гендерної рівності в праві України	63
Кобаладзе З. В. Щодо договору купівлі-продажу авто в сучасних умовах	66
Король Є. В. Наслідки впливу строку для прийняття спадщини	68
Косий І. В. Застосування архітектури headless cms для розроблення вебзастосунків	70
Кривенко Р. К. Деякі правові аспекти договору про сурогатне материнство	73
Кривошея А. О. Спадкування бізнесу: правові аспекти передачі корпоративних прав	75
Кузьменко Д. Є. Стратегія сталого розвитку для виробничих підприємств: ключові етапи розробки та успішного впровадження	79
Курилко О. Р. Правові аспекти регулювання немайнових відносин подружжя за шлюбним договором	81
Лиманський Я. В. Управління людськими ресурсами як фактор підвищення ефективності підприємницької діяльності	84

Лохман Ю. В. Особливості маркетингових комунікацій в публічному управлінні.....	87
Любченко Н. О., Бринза Н. О. Створення інтерактивного проекту екскурсій за картами руйнувань	91
Ляшко К. А. Перспективи впровадження системи ICTS на українських підприємствах.....	94
Мінченко А. В. Сучасні особливості здійснення розрахункових операцій підприємства та їх обліку	97
Маркіна С. С. Романо-германська система права та її підвиду	100
Німа А. О. Особливості складання звітності бюджетних установ	102
Олійник Ю. В. Фраудаторний правочин	105
Панченко Д. С. Обґрунтування стратегічних рішень для підвищення конкурентоспроможності в умовах глобалізації.....	107
Петровська Є. М. Правові аспекти договорів у сфері ІТ	111
Петько А. А. Фактори впливу на довгострокові темпи економічного зростання країн світу	114
Подольська С. Ю. Сутність стратегічних позицій та роль їх оцінювання в забезпеченні подальшого розвитку підприємства	119
Подольська С. Ю. Методи оцінювання стратегічних позицій підприємства	121
Поляков І. В. Управління ризиками підприємства для забезпечення його конкурентоспроможності.....	124
Попова В. К. Методи оцінювання ефективності стратегічного управління в умовах економічної нестабільності	129
Приходько В. Є. Аналіз сучасних методів ухвалення управлінських рішень.....	132
Рекалова А. С. Правові аспекти визнання правочину недійсним.....	135
Самотой К. О. Геополітичні наслідки війни в Україні для системи міжнародних відносин.....	137
Самотой К. О. Вплив глобалізації на міжнародні відносини: нові можливості та загрози	140
Скрябіна П. Є. Проблема неформальних трудових відносин	143
Сорочан Д. Е. Етапи впровадження роботизованих систем у складський процес підприємства	146
Сотникова А. В. Захист прав споживачів у сфері електронної комерції.....	148
Столбова Я. Д. Сутність і особливості маркетингової політики просування некомерційних організацій.....	151
Тараненко М. І. Правові аспекти захисту інтелектуальної власності в умовах розвитку цифрових технологій	154
Тимофєєва С. О. Домашнє насильство як кримінально-правове явище.....	156
Тимошенко Ю. С. Порівняння національних і міжнародних стандартів щодо розкриття інформації з обліку доходів	160
Фойницька С. Г. Цивільне право і штучний інтелект: правосуб'єктність і відповідальність.....	162
Циганок Ю. С. Нормативно-правове регулювання екологічної логістики в Україні.....	164
Чернокур А. В. Методи й інструменти ретеншн-маркетингу в сучасному бізнесі	167
Чубакова В. В. Реформування системи обліку в Україні за вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності.....	170
Шкарупета В. А. Регіональне лідерство Японії в Індо-Тихоокеанському регіоні.....	173

ВЗАЄМОДІЯ УКРАЇНА-НАТО: КОНТЕКСТ І ПЕРСПЕКТИВИ

УДК 327.7

Ванюшкін О. Д.

Здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня 2-го року навчання
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. Розглянуто сучасний контекст взаємодії між Україною та НАТО; висвітлено ключові аспекти політичних, військових і стратегічних відносин між сторонами. Зосереджуючись на аналізі історичного розвитку співпраці, пропонується дослідження впливу російської агресії на динаміку її відносин з Альянсом.

Ключові слова: війна, безпека, НАТО, геополітика, Росія, демократія, стратегічне партнерство.

Annotation. The article examines the current context of cooperation between Ukraine and NATO, highlighting key aspects of political, military and strategic relations between the parties. Focusing on the analysis of the historical development of cooperation, the author proposes to study the impact of Russian aggression on the dynamics of Ukraine's relations with the Alliance.

Keywords: war, security, NATO, geopolitics, Russia, democracy, strategic partnership.

Відносини України з НАТО в контексті вторгнення Російської Федерації набули першочергового значення. Актуальність дослідження зумовлена саме цією обставиною. Світ потребує переосмислення існуючого міжнародного порядку, гостро стоїть питання зміцнення північноатлантичної стратегічної солідарності.

Вітчизняні та зарубіжні науковці висвітлювали у своїх роботах численні аспекти цього конфлікту. Зокрема, у працях О. Власюка, П. Гай-Нижника, В. Горбуліна, Т. Кузьо, Є. Магди, Б. Парахонського, Г. Перепелиці та інших розглядається євроцентричний вектор політики України до початку повномасштабного вторгнення росії.

В. Бадрак та В. Горбулін у своєму аналізі початкових місяців повномасштабної війни торкаються і відносин з НАТО [1]. Хоча браку літератури з означеної проблеми не існує, проте численні контексти актуалізують потребу у подальших дослідженнях євроатлантичної інтеграції України.

Мета цієї статті полягає у вивченні взаємин між Україною та НАТО в контексті російської агресії проти України. Для досягнення цієї мети будуть вирішені такі завдання: аналіз ролі НАТО у протистоянні російській агресії починаючи з 2014 року та виявлення причин розбіжностей на початку 2022 року; визначення ключової ролі організації Заходу, зокрема НАТО, у підтримці України; оцінка перспектив приєднання України до Альянсу у найближчому майбутньому.

Актуалізація євроатлантичної інтеграції України, у тому числі шляхом глибокого реформування оборонної сфери держави відповідно до європейських стандартів, є одним з найважливіших пріоритетів як зовнішньої, так і внутрішньої політики, – зазначено в Указі Президента України № 800/2004 від 15 липня 2004 року. Поглиблення відносин з НАТО та ЄС, як гарантами безпеки і стабільності в Європі, обумовлено сучасною воєнно-політичною обстановкою та інтересами національної безпеки України, з метою зміцнення довіри між державами, послідовного зменшення загрози застосування військової сили. Однак вступ до НАТО – це не лише військово-політична проблема. Насправді це дуже серйозна економічна проблема – перерозподіл зовнішньої торгівлі зброєю, зміна інвестицій у військове виробництво, витрат на утримання та підготовку військовослужбовців, зміна видатків військового бюджету тощо.

Процес інтеграції України в євроатлантичні структури є послідовним втіленням стратегічного курсу країни на зміцнення принципів демократії у суспільстві. Бажання України стати визнаною європейською державою базується на спільному з розвиненим світом розумінні та співпереживанні відносно суспільних проблем України. Укріплення громадянського суспільства, становлення демократичних інституцій та захист прав і свобод людини стали пріоритетними національними завданнями України.

Повномасштабна інтеграція України в європейський простір на практиці означає приєднання до міжнародних структур, що існують в регіоні. Насамперед, це ЄС і НАТО. Тому вступ України до НАТО повністю відповідає потребам нашої держави в контексті забезпечення її зовнішньополітичних пріоритетів.

Політичні та економічні інтеграційні процеси можуть розвиватися лише за умови забезпечення безпеки та стабільності. Однак забезпечити безпеку власними силами в сучасному світі вже не вдається навіть найсильнішим у військовому плані державам. А у випадку України з її геополітичним становищем це просто неможливо. Сьогодні Україна має міжнародні гарантії безпеки лише політичного характеру, які вона отримала внаслідок відмови від ядерної зброї. Національна безпека фактично базується на відсутності ворогів, а не на реальному оборонному потенціалі, заявив в одному з інтерв'ю колишній міністр закордонних справ Анатолій Зленко. І, на його думку, з огляду на фінансові та технологічні можливості України і геополітичні реалії, таку ситуацію можна докорінно змінити в майбутньому лише за умови приєднання нашої країни до потужної безпекової структури [2].

Основою співробітництва Україна-НАТО є Хартія про особливе партнерство, підписана в Мадриді 9 липня 1997 року, План дій Україна-НАТО, узгоджений на Празькому саміті Альянсу 22 листопада 2002 року, та Цільові плани на кожний рік, починаючи з 2003 року. Від результатів та рівня виконання заходів, передбачених цими документами, залежало ставлення НАТО до України як до потенційного члена Альянсу. Вимоги НАТО до України як передумови вступу до організації, на перший погляд, не мали відповіді: у політичній сфері від нас очікували успішного проведення політичної конституційної реформи, запровадження цивільного контролю над Збройними силами України, забезпечення вільних виборів і свободи слова, розбудови громадянського суспільства; у сфері безпеки та оборони пріоритетним було забезпечення успішного проведення реформи оборонного сектору (це мало стати основою для подальшого реформування Збройних сил України відповідно до стандартів НАТО); в економічній сфері зверталась увага на просування України до СОТ, оскільки лише після вступу до цієї організації можна було говорити про вступ України до ЄС, забезпечення стабільного економічного зростання, подальші ринкові реформи тощо [3].

Слід мати на увазі також і те, що НАТО була єдиною міжнародною організацією, яка зайняла тверду позицію щодо повної підтримки суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів у 2014 році, після незаконного вторгнення росії до Криму та початку ведення гібридної війни на Сході країни. Після окупації Криму росією союзники в межах альянсу вирішили передивитись свої погляди на міждержавну співпрацю з росією. З іншого ж боку, були залишені відкритими інші канали зв'язку, такі як політичні та військові [4].

І після широкомасштабного вторгнення координацію та контроль за виконанням Цільового плану здійснює Державна рада з питань європейської та євроатлантичної інтеграції на чолі з Президентом України. Національний центр євроатлантичної інтеграції (моніторинг виконання Цільового плану, оперативний контроль та міжвідомча координація) підпорядковується національним галузевим координаторам співробітництва України з НАТО. Передбачено обговорення поточних питань та регулярні політичні консультації в рамках Комісії Україна-НАТО.

Таким чином, ми бачимо, що створено всі необхідні інституції, розроблено послідовний план дій, від реалізації якого залежить вступ до Альянсу. Слід зазначити, що членство в НАТО, активна участь у діяльності інших міжнародних структур (Центральноевропейська ініціатива, СНД, Вишеградська четвірка, ГУУАМ та ін.), просування до ЄС, СОТ мають єдину мету – забезпечити Україні статус рівноправного члену міжнародної спільноти [5].

З огляду на те, що у 2022 році Україна подала заявку на членство як в ЄС, так і в НАТО, і навіть отримала статус кандидата від ЄС, природно, що з великою увагою та очікуваннями в Україні ставилися до ключових самітів ЄС і НАТО, запланованих на 2023 рік.

Так, у першій половині 2023 року в публічному дискурсі щодо зовнішньої політики України домінувала тема НАТО, особливо напередодні та після Вільнюського саміту (11–12 липня). Тоді як у другій половині минулого року, особливо напередодні саміту ЄС (14–15 грудня), домінувала тема вступу до ЄС. У обох випадках публічний дискурс в Україні об'єднували очікування прогресу на шляху до членства України в цих альянсах, включаючи офіційне запрошення до НАТО та рішення про початок переговорів щодо членства в ЄС.

Водночас важливо зазначити, що протягом 2023–2024 років тематика ЄС і НАТО не конкурує з ключовою темою публічного дискурсу в Україні, якою залишається російське вторгнення та його аспекти (масовані російські обстріли, український контрнаступ тощо), але тісно пов'язана з нею і доповнює цю ключову тему через безпековий вимір. Весною 2023 року Володимир Зеленський зробив заяву щодо прагнень України добитись гарантій безпеки від Альянсу НАТО перед безпосереднім вступом до його лав. Саме щодо даних цілей будуть направлені зусилля української делегації на саміті НАТО у Вільнюсі. Зумовлено це було також і тим, що ідентичні гарантії отримали скандинавські Фінляндія та Швеція, тільки-но декларувавши своє бажання приєднатися до НАТО.

Для вступу України до організації потрібна підтримка всіх її учасників, тобто 32 країн. Заступник генсека НАТО Мірча Джоане 3 червня 2023 р. заявив, що союзники не мають консенсусу щодо вступу України. З іншого боку, він дав зрозуміти, що Україна зараз ближче до Альянсу та західних демократій, ніж будь-коли. В умовах ведення війни на липневому саміті НАТО у Вільнюсі учасники запропонували Україні негайну допомогу, а не членство прямо зараз. Але ж вступ України до НАТО підтримали 20 країн Північноатлантичного альянсу [7].

З огляду на ситуацію політичного фронту в Україні та неперервного резонансу усіх інфополів на теми ЄС і НАТО, українським політикам та їхнім західним партнерам важливо ініціювати та провести додаткові якісні дослідження щодо того, як формується громадська думка та публічний дискурс щодо вступу до ЄС та НАТО /в Україні, зокрема, зосередившись на: вивченні медіаплатформ з огляду на потенційний вплив та глибину проникнення російської, проросійської чи іншої шкідливої дезінформації на тему ЄС та НАТО. Також треба проаналізувати вплив публікацій провідних західних ЗМІ на формування наративів та порядку денного в українському медіапросторі. Така потреба зумовлена тенденцією до зростання кількості скептичних матеріалів про війну та підтримку Заходу, вступ України до ЄС і НАТО тощо [9].

Внаслідок російсько-українського конфлікту НАТО значно розширила підтримку України у сфері розбудови потенціалу та зміцнення спроможностей. Держави – члени Альянсу продовжують засуджувати незаконну анексію Криму росією, а також її дестабілізуючі та агресивні дії на сході України та в Чорноморському регіоні. Присутність НАТО в Чорному морі збільшилась, а військово-морська співпраця між НАТО і Україною та Грузією посилилась. Починаючи з Варшавського саміту НАТО в липні 2016 року практична допомога Україні з боку НАТО надається у формі Комплексної програми допомоги (КПД) Україні. У червні 2017 року Верховна Рада України ухвалила закон, яким підтвердила членство в НАТО як стратегічний пріоритет державної зовнішньої політики та політики національної безпеки.

Сьогоднішня війна дає можливість сформулювати чіткі рекомендації для усього цивілізованого світу. Після завершення війни Україну треба запросити до Альянсу і надати їй членство у прискореному форматі, реалізувавши таким чином один з конституційних зовнішньополітичних орієнтирів України. Лише повноправне членство в НАТО гарантуватиме нашій країні суверенність і позбавить Україну, а згодом і весь світ, російських імперських амбіцій. Саме вступ до НАТО може зупинити божевільну політику Кремля. Нарешті, країнам Альянсу потрібно перестати боятися країни з «другою за силою армією у світі» та усвідомити, що на їхніх очах принижуються головні принципи європейських міжнародних організацій. Саме Україна зараз активно відстоює спільні фундаментальні цінності Альянсу. І союзники можуть прийняти спільне та рішуче рішення щодо України, адже, прийнявши її, вони зміцнять власну та відновлять глобальну безпеку, і доведуть, що слова в преамбулі Північноатлантичного договору – не просто слова.

Науковий керівник – д-р філос. наук, професор Кузь О. М.

Література: 1. Бадрак В., Горбулін В. Над прірвою. 200 днів російської війни. Київ : Брайт Букс, 2022. 280 с. 2. Тодоров І. Я. Україна на шляху до європейської та євроатлантичної спільноти : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2006. С. 73. 3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України» : Указ Президента України від 26.08.2021 р. № 448/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>. 4. Заява Північноатлантичної ради щодо так званих «референдумів» на частинах території України. URL: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/official_texts_207558.htm?selectedLocale=uk. 5. Самоідентифікація українців різко зросла порівняно із серпнем минулого року // Дзеркало тижня. URL: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/ukrajintsi-ta-rosijani-ne-odin-narod-tak-vvazhajutponad-90-hromadjan-ukrajini.html>. 6. Підтримка вступу України в НАТО сягнула 83 %, в ЄС – 86 % // PMG.ua – головні новини Закарпаття та України. URL: <https://pmg.ua/life/110601-pidtrymka-vstupu-ukrainy-v-nato-syagnula-83-v-yes-86>. 7. Київ: Вступ України до НАТО підтримали 20 країн // Deutsche Welle. URL: <https://www.dw.com/uk/kiiv-vstupukraini-do-nato-pidtrimali-20-krain/a-65883465?fbclid=IwAR0uwPhduiZJc36mRkFMB72Da9XmY8S04fdvZw9CgdHIRIFQZ372aODCh0>. 8. Портников В. Головний блеф Путіна. Який хід зробив Зеленський та чи готовий ризикнути Захід // New Voice. URL: <https://nv.ua/ukr/opinion/zelenskiy-zrobiv-hid-portnikov-pro-blef-putina-tagarantiji-bezpeki-nato-novini-ukrajini-50310153.html>. 9. Тодоров І. Чому НАТО потрібна Україна? URL: <https://ukrainer.net/ukraina-nato/>.

Стаття надійшла до редакції 03.11.2024 р.

**Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
Журнал**

**№ 4
грудень 2024**

Відповідальний редактор:

О. С. Вяткіна

Редактор:

І. В. Костіна

Редагування бібліографічних списків:

Ю. А. Вороніна

Комп'ютерна верстка:

Л. П. Блудова

О. Г. Пашнєва

В. А. Стасишин

Підписано до друку 17.12.2024 р.

Формат 60×84/8

Ум. друк. арк. 20,5

Наклад 50 прим.

**Засновник – Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця.**

61165, Україна, м. Харків, просп. Науки, 9а.

Видавець – ФОП Стожук А. П.